

CIS

Autor: Hubert Sapała Data publikacji: 30.01.2018

1. Co to jest Centrum Integracji Społecznej?

Ustawa z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (tj. z 2011r. Dz.U. Nr 43, poz. 225 z późn. zm.) umożliwiła powstawanie Centrów Integracji Społecznej. CIS to jednostka organizacyjna, którą może utworzyć wójt, burmistrz, prezydent miasta lub organizacja pozarządowa i która służy reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem.

Działalność CIS-ów obejmuje głównie warsztaty i szkolenia, umożliwiające zdobycie lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych, praktyki i staże, a także indywidualne programy zatrudnienia socjalnego, dopasowane do możliwości i umiejętności uczestnika oraz udział w grupach wsparcia, grupach samopomocowych, zajęciach terapeutycznych, umożliwiających zdobywanie praktycznych, „życiowych” umiejętności, ułatwiających rozwiązywanie problemów osobistych i rodzinnych, wzmacniających motywację do zmiany własnego losu i umożliwiających codzienne funkcjonowanie w społeczeństwie.

Wszystkie te zajęcia realizowane są w ramach indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego, który może trwać od 6 do 12 miesięcy (w uzasadnionych przypadkach do 18 miesięcy).

Ważne!

Zakres działania CIS-u powinien być dostosowany do konkretnych potrzeb gminy, powiatu, społeczności lokalnej. Inicjatywa utworzenia CIS-u powinna zostać skonsultowana z Powiatowym Urzędem Pracy i Ośrodkiem Pomocy Społecznej, ponieważ ze względu na klientów centrum (osoby zmarginalizowane społecznie i bezrobotne, a więc beneficjenci obu tych instytucji), są one naturalnymi partnerami tej inicjatywy.

Jeśli CIS tworzy organizacja pozarządowa, powinna także skonsultować się z lokalnym samorządem, ponieważ to on może finansować jego działalność. CIS może również realizować programy specjalne dla osób niepełnosprawnych.

2. Kim są uczestnicy Centrum Integracji Społecznej?

Do CIS-u mogą zostać przyjęte osoby skierowane tam przez ośrodek pomocy społecznej, który stwierdza, czy spełniają one kryteria wykluczenia społecznego. Podopiecznymi CIS-u mogą być osoby:

bezdonne, które realizują indywidualny program wychodzenia z bezdomności,
uzależnione od alkoholu po zakończeniu leczenia odwykowego,
uzależnione od narkotyków po zakończeniu terapii w zakładzie opieki zdrowotnej,
chore psychicznie (w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego),
niepełnosprawne (w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych), długotrwale bezrobotne (w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy), byli więźniowie, którzy mają trudności w integracji ze środowiskiem, uchodźcy, realizujący indywidualny program integracji.

Do CIS-u mogą zostać skierowane także osoby spoza tego kręgu, pod warunkiem, że spełniają kryteria wykluczenia społecznego. Formuluje je ustawa o zatrudnieniu socjalnym: osoby zagrożone wykluczeniem społecznym to te, które ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie same zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych, co prowadzi do ubóstwa i uniemożliwia lub ogranicza uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Przykładem mogą być tu np. samotne matki, osoby długotrwale korzystające z pomocy społecznej, mniejszość romska, szczególnie dyskryminowana w życiu społecznym i ekonomicznym (bardzo niskie kwalifikacje zawodowe, często

występujący analfabetyzm, problem alkoholowy).

3. Jak założyć Centrum Integracji Społecznej?

Aby utworzyć CIS, trzeba złożyć wniosek do wojewody, który w drodze decyzji administracyjnej nadaje centrum status. To także w jego gestii jest podejmowanie decyzji o utracie statusu CIS, gdy nie spełnia on zakładanych zadań. Wojewoda przyznaje status na pięć lat. CIS musi informować wojewodę o każdej zmianie danych zawartych we wniosku w terminie 30 dni od zmiany. Wniosek można składać dwa razy w roku – od dnia 1 kwietnia do dnia 30 kwietnia lub od dnia 1 września do dnia 30 września.

4. Jak działa Centrum Integracji Społecznej?

CIS utworzony przez organizację pozarządową działa w formie jednostki wyodrębnionej organizacyjnie i finansowo, z uwzględnieniem przepisów o rachunkowości, zaś CIS utworzony przez samorząd – jako gospodarstwo pomocnicze.

CIS ma przede wszystkim charakter edukacyjny – to głównie szkolenia i warsztaty zawodowe. Jednym z elementów programu edukacyjnego może być jednak działalność wytwórcza, handlowa, usługowa lub rolnicza jego uczestników. Najczęstszymi formami wybieranymi przez centra są usługi remontowo-budowlane, stolarskie, krawieckie, ślusarskie.

CIS ma prawo do dofinansowania kosztów utworzenia jednostki oraz bieżącej działalności – dzięki temu może zapewnić swoim uczestnikom świadczenia integracyjne oraz atrakcyjne programy kursów i szkoleń zawodowych.

5. Jakie dofinansowanie przysługuje Centrum Integracji Społecznej?

środki na utworzenie CIS-u, w szczególności wydatki poniesione na przystosowanie i wyposażenie pomieszczeń – mogą one zostać sfinansowane przez samorząd wojewódzki ze środków własnych na zasadach porozumienia z organizacją tworzącą CIS;

środki na działalność CIS-u przez okres pierwszych trzech miesięcy – przyznaje je także marszałek województwa na podstawie porozumienia z organizatorami. Późniejsza działalność CIS-u może być finansowana z dotacji pochodzącej z dochodów własnych gminy, środków z Unii Europejskiej oraz ze środków uzyskanych z działalności wytwórczej, handlowej lub usługowej prowadzonej przez CIS. Uzyskane fundusze mogą zostać przeznaczone, m.in. na najem lokali, świadczenia integracyjne dla uczestników oraz wynagrodzenia dla pracowników, zaś ze środków Unii Europejskiej można finansować szkolenia i kursy zawodowe;

świadczenia integracyjne finansowane są z Funduszu Pracy i wypłacane przez Powiatowy Urząd Pracy każdemu uczestnikowi raz w miesiącu, w wysokości:

miesiąc próbny – 50 proc. zasiłku dla bezrobotnych,

miesiące właściwe, tj. od 2-go do 12-go miesiąca (a w uzasadnionych przypadkach do 18-tego miesiąca) – 100 proc. zasiłku dla bezrobotnych – podczas dalszego uczestnictwa

Oprócz świadczenia integracyjnego uczestnikowi może być wypłacona motywacyjna premia integracyjna, która wynosi do 20 proc. świadczenia.

Powiatowe Urzędy Pracy wymagają pełnego rozliczenia miesięcznego pobytu uczestnika w CIS-ie. Za każdy dzień jego nieobecności świadczenie integracyjne jest pomniejszane.

Wypłata świadczeń integracyjnych zostaje wstrzymana, gdy uczestnik zajęć uporczywie narusza postanowienia programu CIS. Udział w programie wymaga bowiem od uczestnika podporządkowania się obowiązującym regułom: musi uczestniczyć w programie minimum 6 godzin dziennie, nie może uchylać się od pracy, nie może pić alkoholu. W przypadku osób uzależnionych od narkotyków warunkiem

uczestnictwa w CIS-ie jest przejście przez terapię.

Nowelizacja ustawy o zatrudnieniu socjalnym z 15 czerwca 2007 r. wprowadziła również możliwość przyznania uczestnikowi programu motywacyjnej premii integracyjnej za jego zaangażowanie i postępy. Wysokość premii nie może przekroczyć 20 proc. świadczenia integracyjnego. Dodatkowo przyznała również uczestnikom możliwość skorzystania z 4 dni urlopu.

Uwaga!

Pomiędzy uczestnikiem zajęć a CIS-em nie ma stosunku pracy w rozumieniu przepisów prawa pracy, a więc świadczenie integracyjne nie jest wynagrodzeniem z tytułu umowy o pracę.

Choć świadczenie integracyjne jest postrzegane przez wielu uczestników CIS-ów jako forma zasiłku dla bezrobotnych, a nie wynagrodzenie za wykonywaną pracę, to organizacje prowadzące CIS-y twierdzą, że świadczenie integracyjne jest zachętą dla uczestników tylko na początku, później większość z nich zaczyna dostrzegać i cenić uczestnictwo w zajęciach, możliwość kursów i szkoleń zawodowych.

6. Centrum Integracji Społecznej „Gotowi na start od dziś” w Sławoborzu

Na wniosek Stowarzyszenia na Rzecz Inicjatyw Społecznych „Kariatyda” w Sławoborzu Wojewoda Zachodniopomorski nadał Stowarzyszeniu status Centrum Integracji Społecznej na okres od 02 kwietnia 2012 roku do dnia 01 kwietnia 2017 roku. Siedziba Centrum mieści się w Sławoborzu, przy ulicy Leśnej 1A.

Podopiecznymi CIS – u w Sławoborzu mogą być osoby spełniające równocześnie dwa kryteria, tj. długotrwale bezrobotni i powyżej 50 roku życia. Centrum zaprasza chętnych do udziału w zajęciach. Uczestnikami zajęć mogą być osoby z terenu gmin: Sławoborze, Świdwin, Brzeźno i Rąbino.

Załączniki

- Wniosek w sprawie ubiegania się o refundację świadczeń integracyjnych wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne.docx (docx, 17 KB)
- Wniosek o zaliczkę na wypłatę refundacji świadczeń integracyjnych.docx (docx, 11 KB)
- Wniosek o refundację kwoty świadczeń integracyjnych.docx (docx, 20 KB)